

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Квалитет наставног процеса на акредитованим студијским програмима Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање илустративних примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Статутом Рударско-геолошког факултета, Правилником о основним академским и мастер академским студијама и Правилником о студирању на докторским студијама и стицању звања доктора наука, дефинисана су основна правила којима се обезбеђује квалитет наставног процеса. У тим правилницима је прецизиран начин организације наставе на Факултету и обавезе наставног особља у наставном процесу. Правилници о настави, такође, прецизирају одговорна лица за реализацију наставе и начин контроле квалитета наставног процеса.

Правилником о студирању на докторским студијама и стицању звања доктора наука (у прилогу) регулисани су услови и начин уписа на докторске студије, организација студија, руковођење студијама и поступак израде и одбране докторске дисертације.

Правилником о основним академским и мастер академским студијама и Правилником о студирању на докторским студијама и стицању звања доктора наука су доступни у писаној форми и на интернет страници Рударско-геолошког факултета.

Полагање испита на Факултету дефинисано је Правилником Универзитета у Београду о полагању испита и оцењивању на испиту као и Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту студената на Рударско-геолошком факултету. Извештаје о обављеним испитима (збирне за сваки предмет и појединачне за сваког студента) Катедре достављају Одељењу за студентска и наставна питања у писаној и електронској форми. Одељење за студентска и наставна питања води Законом прописану евиденцију о полагању испита.

Правилник Универзитета у Београду о полагању испита и оцењивању на испиту доступан је на интернет страници Рударско-геолошког факултета.

Календар студирања ([Прилог 5.2.5](#)) и распоред наставе ([Прилог 5.2.4](#)) се усвајају у септембру месецу за наступајућу школску годину и доступни су на огласним таблама и интернет страници Рударско-геолошког факултета. Осим тога постоје дефинисане Процедура и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе ([Прилог 5.2.1](#)).

На основу увида у документацију о предметима на Рударско-геолошком факултету, које су јавно доступне у Студентској служби Факултета и на интернет страници Факултета, сви предмети на Факултету имају дефинисане:

- основне податке о предмету (назив предмета, семестар у коме је предмет, услови на предмету, предиспитне обавезе на предмету, број ЕСПБ бодова који се стиче полагањем предмета, циљеви предмета)
- садржај и структуру предмета
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе)
- начин оцењивања на предмету
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу
- податке о наставницима и сарадницима на предмету

Посебан вид провере квалитета наставног процеса обезбеђује се редовним анкетањем студената (једном у семестру), које се изводи према Правилнику Универзитета у Београду о студентском вредновању педагошког рада наставника и према Правилнику о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената Рударско-геолошког факултета.

За спровођење студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника Наставно-научно веће Факултета је формирало Комисију од наставника, сарадника, студената и ненаставног особља, која спроводи анкетање студената, обрађује резултате анкете и подноси извештај Наставно-научном већу Факултета. У анкети, студенти оцењују различите елементе наставног процеса на основу којих се израчунава средња оцена рада наставника и сарадника. У [Прилогу 5.1](#) је дат извештај о резултатима студентског вредновања наставног процеса.

Из извештаја о резултатима студентског вредновања педагошког рада наставника се види да је укупна средња оцена добра и да су средње оцене свих оцењиваних елемената наставног процеса уједначене, што доприноси укупној позитивној оцени наставног процеса.

У циљу унапређења квалитета наставног процеса, Факултет је имплементирао Moodle платформу ([Прилог 5.3.1](#)), опште прихваћену у европском академском образовном систему, која има вишеструке предности. Пре свега олакшана је комуникација између наставника и студената, како у смислу размене питања и одговора тако и са становишта размене неопходне уџбеничке и друге наставне литературе. Поред увођења ове платформе, у циљу одржавања и унапређења квалитета наставног процеса, Факултет је члан СЕЕРУС мреже, br. СШ-RO-0038-08-1113: Earth-Science Studies in Central and South-Eastern Europe (координатор мреже је prof. Corina Ionescu, "BABES Bolyai" University of Cluj-Napoca, Rumunija) већ осам година ([Прилог 5.3.2](#)). У оквиру мреже омогућени су кратки и дуги боравци наших студената и наставног особља на 17 универзитета који су такође у мрежи. Студенти имају могућност похађа и полагања изабраних курсева на датом универзитету као и израду својих завршних и дипломских радова и докторских дисертација уз супервизорство наставника са оба универзитета. Наше наставно особље на одабраном универзитету држи курс из своје научне области са фондом часова од 24-30.

На основу резултата студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника, може се закључити да се настава на Факултету одвија према утврђеном наставном плану и распореду ([Прилог 5.2.2](#), [Прилог 5.2.3](#)) и да је на Факултету остварен висок квалитет наставе, што су студенти оценили dobrим оценама предмета и предавача.

На основу претходно изнетих чињеница и докумената у прилогу закључује се да је на Рударско-геолошком факултету испуњен Стандард 5.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа) стандарда 1

Предности	<ul style="list-style-type: none"> • Квалитет наставног процеса на акредитованим студијским програмима Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду обезбеђује се кроз интерактивност наставе. +++ • Општим актима Факултета дефинисана су основна правила којима се обезбеђује квалитет наставног процеса.+++ • Педагошки рад наставника и сарадника је подложен оцењивању од стране студената. ++
Слабости	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатак савремене опреме, за коју у највећем броју случајева факултет нема довољно финансијских средстава. +++ • Неадекватна припремљеност студената за вежбе. +++ • Студентска пракса није на задовољавајућем нивоу. ++ • Мала мобилност наставника, сарадника и студената. ++
Могућности	<ul style="list-style-type: none"> • Веће ангажовање на побољшању квалитета наставног процеса. /+++ • Увођење савремене опреме у наставни процес. /++ • Већа и разноврснија примена информатичких ресурса у наставном процесу. /++ • Побољшати контролу присуства студената на настави. /+++ • Повећање мобилности наставника, сарадника и студената. /++
Опасности	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно редовно присуство студената на настави. /+++ • Недовољна мотивисаност наставника за примену нових метода у реализацији наставе. /+ • Недовољна мотивисаност студената да учествују у студентским анкетама и изнесу своје мишљење о студијском програму и раду наставника и сарадника. /++

в) Предлози за побољшање и планиране мере:

Студентско вредновање педагошког рада наставника и сарадника не обухвата у сваком семестру све наставнике и сараднике Факултета, па је у следећим студентским анкетама потребно тежити да се анкетом обухвате сви извођачи наставе.

Извесно оправдање за неанкетирање свих наставника и сарадника може се тражити у делимичној незаинтересованости и резервисаности студената да учествују у тим анкетама, што је потребно превазићи већим ангажовањем Студентског парламента и интензивнијим контактима наставника и сарадника са студентима. Са друге стране, може се поставити и питање оправданости анкетирања студената на предметима на којима је веома мали број студената, што није редак случај на изборним предметима, којих има много да би се успешно покрила врло широка област рударства и геологије.

Квалитет наставног процеса зависи и од броја учесника у њему. Потребан број наставника, сарадника и ненаставног особља, као и трошкови извођења наставе, уређују се на основу норматива и стандарда рада високошколских установа, које утврђује Влада, на предлог Националног савета за високо образовање, а по прибављеном мишљењу Конференције Универзитета. У овом тренутку се само може констатовати да на Рударско-геолошком факултету постоји диспропорција у броју наставника и сарадника.

Даљим унапређењем сарадње са сродним факултетима повећати мобилност како наставника и сарадника тако и студената.

Давањем наставничке литературе студентима одмах по започињању курса, и инсистирањем да се студенти самостално упознају са одговарајућом наставном јединицом пре него што се она предаје, допринело би лакшем разумевању исте и омогућило би бољу комуникацију између предавача и студента.

з) Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1. Студентско вредновање наставног процеса](#)

[Прилог 5.2.1. Одлука о усвајању Процедура и поступака који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

[Прилог 5.2.2. Образац извештаја о одржаној настави](#)

[Прилог 5.2.3. Сумарни извештај о одржаној настави, децембар 2012. г., школска година 2012/2013.](#)

[Прилог 5.2.4. Распоред наставе на веб сајту Рударско-геолошког факултета](#)

[Прилог 5.2.5. Календар студирања на веб сајту Рударско-геолошког факултета](#)

[Прилог 5.3.1. Платформа Moodle за e-learning на Рударско-геолошком факултету](#)

[Прилог 5.3.2. Извештаји о учешћу наставника Рударско-геолошког факултета у две СЕЕРУС мреже](#)